

SŁOWO CZĘSTOCHOWSKIE

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

CENA PRENUMERATY: Miesięcznie z odosnośnieniem do domu lub z przesyłką pocztową 2 złote. — Cena pojedynczego numeru 10 groszy. Konto czekowe w Pocztovej Kasie Oszczędnościowej Nr. 307.955 — Redaktor przyjmuje codziennie od godziny 8 — 10-ej i od 17 — 18-ej.

Redakcja i Administracja: Częstochowa, ul. P. Marji 32. Telefon 22-00. Radomsko, Częstochowska 9.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetry przed tekstem 40 gr. W tekście, za tekstem i nadesłane 30 groszy. Drobne ogłoszenia wyraz po 10 gr. Najtańsze ogłoszenie drobne zł. 1.00. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia skóne, fantazyjne, tabelaryczne i bilansowe o 50 proc. droższe. — — —

OBRADY NAD BUDŻETEM Min. Spraw Wojskowych.

Komisja budżetowa Sejmu rozpatrywała wczoraj budżet M. S. Wojsk. Budżet ten referuje pos. Polakiewicz.

— Obecna sytuacja wojskowo polityczna Polski niewiele się różni od sytuacji zeszłorocznej — rozpoczął referent — Istnieje wciąż rozbieżność pomiędzy rosnącymi potrzebami armji w związku z koniecznością utrzymania obronności Polski na poziomie technicznym państw sąsiednich, a ograniczonymi możliwościami naszego budżetu.

M. S. Wojsk. obniżyło swój budżet na rok 1932-33 o 7,600,000 zł., t. j. o 0,9 proc. w stosunku do roku poprzedniego; w r. 1933-4 o 11,000,000 zł., t. j. o 1,31 proc. Na rok 1934-35 redukcja budżetu wynosi 61,000,000 zł., t. j. o 7,41 proc.

Armja nasza liczy oficerów 17,905, podoficerów zawodowych 37,000, szeregowych niezawodowych 211,110.

Wydatki wojskowe obliczone na jedną osobę wojskową, wynoszą w Niemczech około 12,000 zł. rocznie, w Rosji około 11,000 zł., we Francji 4,700 zł., w Czechosłowacji 3,000 do 3,400 zł., w Polsce natomiast około 2,800 zł. Znajdujemy się więc na ostatnim miejscu, a na jedną osobę wojskową wydajemy cztery razy mniej, niż Niemcy.

Przygotowanie obywatela do żmudnej pracy żołnierza jest dziełem trudnym. Lecz o wiele trudniejszą jest praca nad wychowaniem żołnierza, wyrobienie w nim tak wysokich walorów jak poczucie honoru, obowiązkowości i sumienności i wpojenie weni idei ofiarnej i trwałej służby dla Państwa i społeczeństwa.

Całe to zagadnienie wykształcenia i wychowania żołnierza odbywa się u nas w jaknajlepszych, gdzieindziej rzadko spotykanych warunkach dlatego, że na czele wojska stoi niezmordowane Wódz, który umiał stworzyć do wojska z niczego i umocnić jego sztandary orłami zwycięstw, że się ściśle łączy z kwestją etatów, które przecież są tak różne dla stopni wyższych i niższych nie tylko u nas, lecz w każdej innej armji, że łatwo osądzić, jak nikły procent młodszych oficerów może dojść do wyższych stopni.

Co się tyczy awansów, to nie da się więcej ludzi awansować, jak tylko tyle ile jest miejsc w wyższych stopniach.

Referent z największym uznaniem podkreśla prace Zarządu armji, Generalnego Inspektora, Sztabu Generalnego i Ministerstwa Spraw Wojskowych i wyraża podziękowanie p. wiceministrowi Składkowskiemu i jego pomocnikom za prace, jakiej dokonali w celu przedłożenia Sejmowi tego sprawozdania.

Zajścia w pałacu sprawiedliwości.

PARYZ. Grupa Młodzieży z Action Francaise wtargnęła po południu do pałacu sprawiedliwości i, rozrzucając ulotki, wznosiła wrogie okrzyki pod adresem rządu. Równocześnie doszło do sprzeczki między adwokatem Leroy, a jednym z współpracowników ministra de Monzie. Sprzeczka była tak gwałtowna, że omal nie doszło do bójk.

Nieco później duże wrazenie w pałacu sprawiedliwości wywołało oświadczenie adwokata — obrońcy współnika Stawiskiego, Zweifla, iż z akt sądowych jego sprawy zniknęły najważniejsze dokumenty.

W związku z tem adwokat ów wystosował do prezesa rady adwokackiej pismo, w którym podkreśla, że w razie nieznalezienia się tych dokumentów, nie będzie mógł bronić oskarżonego.

Ze szczególnym naciskiem społeczeństwo i Sejm stwierdzić muszą, że duch pracy w wojsku nie nosi znamion agresji, lecz jest jednolitym wyrazem pokojowości i obronności Państwa. A ponadtem wszystkim istnieje świadomość każdego obywatela i Sejmu, że ponad obronnością Państwa polityczną i wojskową czuwa niestrudzenie wielka myśl i wola zwycięskiego Naczelnego Wodza, dając wokoło tego zagadnienia tę sumę miłości i harmonijnej współpracy, której wymaga sytuacja światowa — zakończył referent.

Następnie rozwinęła się dyskusja, po skończeniu której na dziedzińcu sejmowym odbył się pokaz sprzętu wojennego o czem donosimy szczegółowo na innym miejscu.

Słuszność stanowiska Polski.

GDĄŃSK. Senat wolnego miasta wydał w 1931 roku ustawę o wprowadzeniu tak zw. rad załogowych w przedsiębiorstwach na terenie Gdańska. Rząd polski, z uwagi na atrybucje, przyznane Polsce w traktacie wersalskim, na konwencję paryską z roku 1920-go i inne przepisy, nie zastosował tej ustawy na kolejach gdańskich.

Ówczesny Senat wniósł skargę do wysobiego komisarza hrabiego Gravy, prosząc o wydanie decyzji, że ustawa

Demarche 3-ch mocarstw w obronie Austrii.

LONDYN. Wczorajsze posiedzenie gabinetu brytyjskiego poświęcone było głównie sprawie Austrii.

Gabinet postanowił zaproponować rządowi austriackiemu, że Wielka Brytania, Francja i Włochy podejmą w Berlinie wspólną demarche, celem uzyskania wiążących zapewnień niemieckich co do integralności i niepodległości Austrii. — Dopiero gdyby ta demarche okazała się bezskuteczna, rząd brytyjski byłby skłonny do przekazania sprawy Radzie Ligi Narodów. Na tę decyzję gabinetu brytyjskiego wpłynąć miała w dużym stopniu okoliczność, że skierowanie sprawy od razu do Ligi Narodów wytworzyłoby atmosferę zadrażnienia.

Stały podsekretarz stanu w Foreign Office Vansittard zaprosił posła austriackiego i zakomunikował mu stanowisko gabinetu brytyjskiego.

Po 8 dniach w podziemiach.

SOSNOWIEC. Wczoraj zakończył się strajk górników na kopalni „Helena”.

Między godziną 5 a 6 przebywający od 8 dni w podziemiach kopalni górnicy, w liczbie 94 wyjechali na powierzchnię, gdzie oczekiwały ich rodziny oraz górnicy z okolicy.

Przerwanie strajku poprzedziła konferencja sekretarza związku, Łatkowskiego, który zjechał do podziemi kopalni. Robotnicy sami już chcieli przerwać strajk, a jednocześnie władze zastrzegły, że, o ile robotnicy nie opuszczą kopalni, nikt z nimi nie będzie pertraktował.

Strajk nie przyniósł robotnikom żadnych korzyści i był tylko wynikiem ambicji niektórych przywódców związku. Normalna praca na kopalni rozpocznie się w sobotę lub w niedzielę.

Dymitrow chory na zapalenie płuc.

LIPSK. Przebywający w więzieniu tu tejszem, Dymitrow, zachorował na zapalenie płuc. Jeśli stan jego zdrowia polepszy się, zostanie on przewieziony do szpitala więziennego.

Blizszych szczegółów o jego chorobie nie można się dowiedzieć, ponieważ prezydent policji w Lipsku odmawia kategorycznie wszelkich w tym kierunku informacji.

Pokaz armji dla posłów na dziedzińcu sejmowym.

Niezwykły wygląd przybrał wczoraj w południe obszerny dziedzińiec Sejmu.

W godzinach porannych zajeżdżały przed gmach sejmowy wojskowe automobyle ciężarowe i wyładowywały swą zawartość. Szereg oficerów, podoficerów i majstrów wojskowych krzątał się nad ustawieniem sprzętu wojennego na dziedzińcu.

W południe zebrała się okazała liczba posłów, członków sejmowej komisji wojskowej.

Szef administracji armji, wicemin. gen. Stawoj-Składkowski nie po raz pierwszy daje do swego expose słownego uzupełnienie w formie pokazu najnowszych zdobyczy w materjalnym zaopatrzeniu naszej siły zbrojnej. Zeszłego roku pokazał rozwój motoryzacji armji — wczoraj

głównie postępy w sprzęcie lotniczym.

Oto jednomiejscowy samolot myśliwski o silniku Jupiter, wykonany w zakładach Skody. Silnik — o sile 500 koni — jest produkcji krajowej. Tak samo śmigło, przyrządy pokładowe, synchronizator.

— Dochodzimy do tej produkcji — wyjaśnia gen. Składkowski — wbrew twierdzeniom z wielu stron, że do produkcji tej dodajemy...

Oto drugi silnik samolotowy: „Mercury IV S2”, o mocy 535 koni; osiąga wysokość 2250 mtr., wyrabiany również całkowicie z materjalów krajowych.

Jest to jeden z najlepszych silników, jakie istnieją. Według opinii zagranicznych fachowców dorównywa angielskim, które powszechnie są uznawane za najlepsze.

Oto dwa karabiny maszynowe, używane na samolotach, jeden pilota, drugi obserwatora. Dają 1300 strzałów na minutę. Jest to szybkostrzelność większa niż zagranicą.

Nie bez ironji mówi generał Składkowski:

— Kiedy po raz pierwszy zamierzałem urządzić pokaz na dziedzińcu sejmowym i zademonstrować polskie karabiny maszynowe, spotkałem się z opinią, że może to wywołać niepożądane wrażenie... Obecnie doszliśmy już do tego, że nawet karabiny maszynowe mogą spokojnie pokazywać i nie wywołują to ujemnego nastroju...

Demonstrując silniki samochodowe „Polski Fiat”, wicemin. gen. Składkowski zastrzegł się z naciskiem, że nie jest to jeszcze silnik seryjny.

Wreszcie pokaz objął kilka motocykli. A mianowicie typ wojskowy motocykla „M 111”, turystyczny motocykl „RT” i taki sam motocykl z przyczepką tandemową. Wszystkie są wyrabiane z materjalów wyłącznie krajowych. Są one przystosowane do naszych warunków i mogą swobodnie kursować nawet po polnych łąkach.

Pokaz na dziedzińcu sejmowym był żywym świadectwem olbrzymiego postępu i usprawienia naszej wytwórczości rodzimej i budził uzasadnioną dumę.

Żałoba narodowa na Śląsku Cieszyńskim.

MORAWSKA OSTRAWA. W piętnastą rocznicę napadu wojsk czeskich na Śląsk Cieszyński ludność polska w Czechosłowacji zachowuje żałobę narodową, wspominając bohaterkich obrońców ziem ojczystej którzy w liczbie kilkudziesięciu spoczywają w zapomnianych grobach w szeregu miejscowości zagłębia karwińskiego.

Gdzie są zdefraudowane miliony?

PARYZ. Jak twierdzi prasa paryska, Stawiski przegrał około 40 milionów franków w ruletę i bacarata w kasynie, oraz na wyścigach. Kilka albo kilkanaście milionów wydał na przekupienie różnych osobistości oraz pewnych organów prasowych; spora garść milionów została przejeżdżona i zużyta na osobiste potrzeby i wydatki Stawiskiego i jego otoczenia, wreszcie 80 milionów poszło na zakupno bonów węgierskich, które Stawiski częściowo tylko zdążył ulokować i sprzedać.

Pozostaje jeszcze kilkadziesiąt milionów do odszukania. Któż dzisiaj do śmierci głównego reżysera aferz bajońskiej, zdoła się polapać w zawiłych rachunkach, w zawrotnej gonitwie bajońskich sum?

Ponadpartyjny sąd honorowy w aferze Stawiskiego.

PARYZ. Obradujące pod przewodnictwem b. premiera Herriota reprezentacje ugrupowań lewicowych wypowiedziały się zgodnie przeciwko wnioskowi dep. Ybarnegarey'a o powołanie parlamentarnej komisji śledczej dla zbadania afery Stawiskiego.

Koła polityczne przypuszczają, że premier Chautemps domagać się będzie w imieniu rządu utworzenia sądu honorowego dla rozpatrzenia sprawy. Według oświadczenia, złożonego przez premiera przedstawicielom prasy, sąd ten stanąłby ponad partiami politycznymi i składałby się z wybitnych osób. Tego rodzaju załatwienia sprawy pozwoliłoby uniknąć niepotrzebnego rozgłosu i rozmazywania skandalu.

Pojedynek.

PARYZ. W związku z artykułem umieszczonym w poniedziałkowym „Paris Midi”, o politycznej działalności adwokatów, wyzwał b. minister i wiceprezydent izby Andre Hesse autora tego artykułu adwokata Józefa Beineixa na pojedynek.

Wczoraj odbył się ten pojedynek w pistolety w Parque de France pod Paryżem. Po wymienieniu czterech kul przeciwnicy rozeszli się nie pojednawszy się z sobą.

Odbiornik dwu-lampowy do sieci z głośnikiem

w cenie zł. 195.—

Przeniesienie centrali ZUPU. ze Lwowa do Warszawy.

LWÓW. W związku z interwencją Izby przemysłowo-handlowej we Lwowie w sprawie zaniechania projektowanego przeniesienia centrali powyższych zakładów ze Lwowa do Warszawy, Ministerstwo Opieki Społecznej powiadomiło Izbę, że przeniesienie central tych zakładów do stolicy jest nieodzowne ze względu na konieczność prowadzenia jednolitej polityki ubezpieczeniowej w ścisłej łączności z równorzędnymi zakładami, mającymi swoją stałą siedzibę w Warszawie, a zwłaszcza Izby ubezpieczeń społecznych.

Uchwała rabinów o bojkocie towarów niemieckich.

WARSZAWA. Obradowała w Warszawie pod przewodnictwem posła rabina Lewina z Rzeszowa i rabina Altera z Pabjanic rada naczelna Związku Rabinów.

Rada uchwaliła wezwać wszystkich Żydów by jak najskrupulatniej popierali akcję komitetów bojkotowych towarów i wyrobów niemieckich.

Podział Ukrainy sowieckiej.

MOSKWA. Przeniesienie stolicy Ukrainy sowieckiej z Charkowa do Kijowa, pozostaje w związku z mającym nastąpić nowym podziałem terytorjalnym Ukrainy na część rolniczą z Kijowem na czele i przemysłową z Charkowem, przy czym okręgi przemysłowe mają być bezpośrodkowo podporządkowane Moskwie.

Dawniejsza gubernia charkowska i ekaterynosławska z Doniekiem Zagłębiem węglowym mają być zarządzane bezpośrednio przez Moskwę. Nowy podział ma na celu rozbięcie spistości ukraińskiego ruchu narodowego.

175 osób zginęło w katastrofie okrętowej.

SZANGAJ. Ołbrzymia katastrofa wydarzyła się na rzece Jangtsekiang. Wsku tek małej eksplozji na pokładzie parowca pasażerskiego wybuchł pożar, który wkrótce ogarnął cały okręt. Parowiec zatonął, przyczem cała załoga i pasażerowie, w liczbie około 175 osób, stracili życie.

Dźwiękowy Kino-Teatr „STYLOWY“

Dziś i dni następnych
Najpiękniejszy film sezonu p. t.
**NIE BĘDZIESZ
KURTYZANA**
W rolach głów.: Naysypatyczniejsza pa
ra kochanków **Mec Lemonier
i Henry Garat**
Nad program: **Dodatki dźwiękowe**

E. JÓZEF GRYGOSIŃSKI.
Em. Referendarz Starostwa
Częstochowskiego.

Powstanie Styczeniowe w ziemi częstochowskiej.

Nowoorganizowany Komitet Centralny Narodowy, nawoływany ze wszystkich stron, a szczególnie przez wojskowych komisarzy powstańczych*) oraz przez młodzież, zagrożoną branką, nie mogąc się oprzeć naciskowi, bez wiary w powodzenie sprawy, przepelniony rozpaczą, postanowieniem z dnia 17 stycznia 1863 r. ogłasza się za Tymczasowy Rząd Narodowy i jako taki wyznacza termin powstania na noc z 22 na 23 stycznia 1863 r., jednocześnie mianując (sekretnie) wodzem naczelnym powstania, przebywającego w Paryżu Ludwika Mierosławskiego, byłego przywódcę powstania wielkopolskiego w 1846 r., ostatnio kierownika Polskiej Szkoły Wojskowej w Genewie (Wtochy), tymczasowym zaś kierownikiem Zygmunta Padlewskiego, b. oficera rosyjskiego, wykładowcę w wymienionej wyżej szkole wojskowej.

Przyjęty początkowo plan powstania, zaprojektowany przez Dąbrowskiego, zo-

*) Byli to zaufani łącznicy między organizacją centralną a podległymi jej władzami wojewódzkimi i okręgowymi.

U. S. A. znoszą embargo na złoto, drzewo i zapalki sowieckie.

WASZYNGTON. Podsekretarz stanu Morgenthau ogłosił zarządzenie pozwalające mennicom rządowym przyjmować złoto importowane z Sowieców. W liście do nac. dyrektora mennicy Morgenthau zawiadamia, iż zarządzenia z r. 1920 dotyczące organiczeń w stosunku do złota sowieckiego [zostają uchylone.

Jednocześnie wydano zarządzenie, znoszące zakaz importu z Sowieców do St. Zjednoczonych drzewa.

Uchylono również zakaz importu zapalek sowieckich.

Linja kolejowa Bagdad — Haifa.

LONDYN. Ministerstwo kolonij przyjęło projekt budowy linii kolejowej Bagdad—Haifa, zrzucając poprzedni projekt budowy autostrady pomiędzy temi dwoma miastami. W ten sposób Palestyna uzyska połączenie z Irakiem. Linja kolejowa będzie biegła wzdłuż doliny Zerki, poprzez okolice pustynne i przetnie w kilku punktach rurociąg naftowy, prowadzący do portu w Haifie. Z Londynu wyjechała specjalna komisja, która ustali trasę zamierzonej linii. Z ukończeniem budowy kolei, oraz przeprowadzeniem rurociągu Haifa stanie się jednym z najwazniejszych portów we wschodniej części morza Śródziemnego.

Strasliwa eksplozja w fabryce.

BERLIN. W miejscowości Voelklingen zagłębia Saary nastąpiła dziś przed południem w jednym z zabudowań fabryki metalurgicznej eksplozja.

Siła wybuchu była tak wielka, że cały budynek runął, grzebiąc pod gruzami znajdujących się wewnątrz robotników. Wydobyto zwłoki jednego z robotników. Wydobyto zwłoki jednego z robotników oraz 8 ciężko rannych.

Strajk kuchenny w Nowym Jorku.

NOWY JORK. Grozi tu w dniu dzisiejszym strajk kelnerów i pracowników kuchennych hoteli i klubów. Ogółem strajkiem zagroziło 20.000 pracowników którzy niezadowoleni są z warunków płacy i pracy.

Strajk ten oznaczałby zamknięcie wszystkich restauracji, zwłaszcza w hotelach i klubach.

Zatarg rozpoczął się wczoraj wieczorem w hotelu Waldorf Astoria, gdzie 500 kucharzy i kelnerów nagle porzuciło pracę. Szereg przyjęć i bankietów, odbywających się w salonach tego wspaniałego hotelu, uległ nieoczekiwanej przerwie.

stał zmieniony.

Wywołanie powstania w takim stanie sprawy było czynem rozpaczliwym. Stało się widocznym, iż będzie ono posiadało charakter li tylko demonstracji zbrojnej, t. j. będzie objawieniem ostrego niezadowolenia narodu, a nie walki zorganizowanej. Ludzie mieli poświęcić życie i mienie za głoszone hasła wolnościowe i niepodległościowe, występując z gołymi rękami przeciw niewoli i gwałtom rządu rosyjskiego.

II.

Ogłoszenie powstania.

W przeddzień powstania Komitet Centralny Narodowy, już jako Tymczasowy Rząd Narodowy, wydaje odezwę do Narodu oraz 2 dekrety.

Odezwa brzmiała:

„Komitet Centralny jako Tymczasowy Rząd Narodowy

Nikczemny rząd najezdniczy, rozwścieklony oporem męczzonej przez siebie ofiary, postanowił zadać jej cios stanowczy: porwać kilkadziesiąt tysięcy najdzielniejszych, najgorliwszych jej obrońców, oblec w nienawistny mundur moskiewski i pognać tysiące mil na wieczną nędzę i zatracenie.

Polska nie chce, nie może poddać się bez oporu temu sromotnemu gwałtowi;

Zakłady Radjotechniczne „STATOR„

II Aleja 39, — tel. 14-67.

Samobójstwo mnicha na tle tragedji miłosnej.

BUDAPESZT. W hotelu Steinmanger popełnił samobójstwo pewien mężczyzna, który figurował na liście gości pod nazwiskiem Mikołaja Kozy.

Zmarły był mnichem klasztoru Ojców Franciszkanów w Budapeszcie. Zbiegł on z klasztoru przed kilkoma laty.

W kieszeni ubrania zmarłego znaleziono fotografię nagrobka cmentarnego, na którym można było odczytać imię kobiece. Istnieją poszlaki, że przyczyną samobójstwa była tragedia miłosna byłego mnicha.

W kilku wierszach.

— Pan Prezydent R. P. przyjął wczoraj prezesa Banku Polskiego dr. Wróblewskiego i prezesa N. I. K. dr. Jakuba Krzemińskiego, który informował Pana Prezydenta o bieżących pracach kontroli.

— Kanclerz Rzeszy Hitler przyjął posła R. P. przy rządzie niemieckim p. Lipskiego.

— Przeciw kierownikom pewnego przedsiębiorstwa dla przeprowadzenia wielkich robót publicznych w Paryżu wniesiono skargę o nadużycia. Oskarżonymi są b. prezydent ministrów Francois Marsal i niejaki Gerard.

— Komitet wykonawczy partii radykalnej postanowił wykluczyć posła radykalnego Bonnaur z partii. Poseł ten wmieszany jest do afery Stawiskiego i został wydany przez parlament sądowi.

— Sąd karny w Poczdamie skazał 32-letniego przestępcę seksualnego Hansa Gericke, na 3 lata ciężkiego więzienia oraz na kastrację.

— Reichstag zwolany został na wtorek 30 stycznia. Porządek dzienny przewiduje tylko wysłuchanie deklaracji rządowej.

— Nowy prezydent Kuby, Carlos Mendieta wypuścił na wolność oficerów kubańskich, aresztowanych swego czasu podczas głośnego oblężenia hotelu „National” w Hawanie.

— W Monachjum policja zabroniła w czasie karnawału wychodzenia na ulicę w maskach. W doborze kostiumów wystręgać się należy obrażania poczucia moralności. Zakazane zostały jazyzy oraz melodie murzyńskie, pozatem tańce do marszów wojskowych.

— W Schwechatu w Dolnej Austrii policja znalazła w budynkach miejskich skład broni. Dotychczas wydobyto 3 karabiny maszynowe, 60 karabinów i sztucerów, 200 granatów ręcznych, 20 000 nabojów i inne materiały wojskowe. Aresztowano 30 osób.

KRONIKA.

KALENDARZYK

Sobota 27 stycznia. Jana Złot.
Wschód słońca o g. 7.42 Zachód g. 15.46

Nocne dyżury aptek.

W nocy z piątku na sobotę: Nowy Rynek Aleja Wolności.
W nocy z soboty na niedzielę: I Aleja Wieluńska.

Gen. Dąbkowski wyjechał do Warszawy. Wczoraj rano b. dowódca 7 Dywizji Piechoty gen. Dąbkowski opuścił Częstochowę, przenosząc się na stałe do Warszawy.

Na dworcu kolejowym odbyło się serdeczne pożegnanie generała przez korpus oficerski, który stawił się in corpore, przedstawiciele społeczeństwa i władz ze starostą Eustachiewiczem i komisarzem miasta Mackiewiczem na czele oraz licznie zebraną publiczność.

W pożegnaniu wzięła również udział orkiestra 27 p. p.

Rzeźnia przechodzi na własność miasta. Przed kilku tygodniami poruszaliśmy już na łamach naszego pisma sprawę wykupu rzeźni miejskiej przez miasto. W dniu 14 bm miasto uzyskało prawo wykupu rzeźni od eksploatującego ją Towarzystwa i z prawa tego, wobec dochodowości przedsiębiorstwa, niewątpliwie skorzysta.

Na dzień 30 bm. wyznaczone zostało w magistracie specjalne posiedzenie, na którym ustalona zostanie dokładna wartość rzeźni.

Do komisji rzeczoznawców z ramienia magistratu wejdą: nac. wydziału we terytoryjnym Urzędzie Woj. w Kielcach dr. Plachecki, inż. Sokołowski, nac. wojewódzkiego wydziału budowlanego inż. Klonowski, członek Rady Przybocznej mec. Bogobowicz, oraz mec. Jan Glikson, jako doradca prawny Magistratu.

Koncesjonariusze delegują do komisji mec. Franciszka Paschalskiego, prof. architektury Politechniki Warszawskiej Czesława Domaniewskiego, mec. Fabianiego i inż. Stanisława Okólskiego prezesa Rady Polskiego Związku Przemysłu Metalowego.

Biuro Dzienników i Ogłoszeń „RENOMA“

wł. MARJAN ŻUKOWSKI
Częstochowa, Aleja 21, tel. 2448
PRZYJMUJE: Ogłoszenia do wszystkich pism krajowych i zagranicznych.
POLECA: Dzienniki i czasopisma krajowe i zagraniczne.
SPRZEDAJE: Wyroby tytoniowe, papierosy, oraz znaczki stemplowe, pocztowe, weksle i t. p.
SPRZEDAJE bilety ulgowe i miesięczne autobusów miejskich.
OBŚLUGA SZYBKA I SOLIDNA.

choć sprawiedliwym trybunałem obrażonej Ojczyzny.

W pierwszym zaraz dniu jawnego wystąpienia, w pierwszej chwili rozpoczęcia świętej walki **Komitet C. N. ogłasza wszystkim synów Polski, bez różnicy wiary i rodu, pochodzenia i stanu wolnemi i równymi Obywatelami Kraju. Ziemia, którą lud rolnicy posiadał dotąd na prawach czynszu lub pańszczyzny staje się od tej chwili bezwarunkową jego własnością, dziedzictwem wiecznym Właścicieli poszkodowani wynagrodzeni będą z ogólnych funduszy Państwa.** Wszyscy zaś komornicy i wyrobnicy, wstępujący w szeregi obrońców Kraju, lub w razie zaszczytnej śmierci na polu chwały,—rodziny ich, otrzymają z dóbr Narodowych dział obronionej od wrogów ziemi. Do broni więc Narodzie Polski, Litwy i Rusi, do broni! bo godzina wspólnego wyzwolenia już wybiła, stary miecz nasz wydobyty, święty sztandar Orła, Pogoni i Archaniola rozwinięty. (Tu opuszcza się ustęp odezwy do narodu rosyjskiego).

Warszawa, dnia 22 stycznia 1863 r. m. p. (z herbem Polski, Litwy z napisem w otoku „Komitet Centralny Narodowy“).

D. c. n.

Jedynie „SAVOY” najwytworniejszy lokal Częstochowy

Smaczne tanie i zdrowe obiady. Doskonałe trunki i zakąski. Codziennie dancing towarzyski.

Morderca handlarza, Adam Radlak przed sądem doraźnym w Częstochowie.

W sądzie okręgowym rozpoczęła się dziś rozprawa w trybie doraźnym przeciwko 30-letniemu Adamowi Radlakowi, który 20 grudnia zamordował na polach wsi Wrzosa (gminy Przystajń), 22-letniego handlarza, Hercyka Ickowicza, ze wsi Siekierowizna tejże gminy.

Szczegóły tego ohydneho mordu są następujące:

Trup na polu.

W czwartek, 21 grudnia ub. roku we wczesnych godzinach rannych grupa dzieci ze wsi Wilcza Góra, zdających do szkoły we wsi Bór Zajaciński, natknęła się na polu wsi Wrzosa o wykładającą z pod grubej warstwy śniegu rękę ludzką. Przestraszone nieoczekiwanym odkryciem dzieci rozbiegły się w popłochu i po przybyciu do szkoły zawiadomiły o tem kierownika, który o niezwykłym odkryciu powiadomił z kolei posterunek policji w Puszczewie, skąd na miejsce wyruszył niezwłocznie komendant posterunku, st. post. Wywił wraz z kilku policjantami.

Po odgarnięciu śniegu oczom policjantów przedstawił się mrozący krew w żyłach obraz: na ziemi leżały zwrócone twarzą ku ziemi zwłoki młodego mężczyzny z rozbitą głową i 3 ranami w lewym boku. Nie ulegało wątpliwości, że ma się tu do czynienia z potwornym morderstwem i to na tle rabunkowym, naco wskazywały wywrócone kieszonki zabitego, którym okazał się 22-letni handlarz z pobliskiej wsi Siekierowizna, Hercyk Ickowicz. W pobliżu miejsca przestępstwa znaleziono grubą kłęb z widocznymi śladami krwi, którym morderca zadał swej ofierze okropny cios w głowę.

Wszczęte niezwłocznie przez policję dochodzenie doprowadziło w rekordowo krótkim czasie do ujęcia mordercy.

Tajemniczy postaniec.

Matka zamordowanego zeznała, iż wieczorem dnia poprzedniego około godz. 19 do mieszkania jej, które zajmowała wraz z synem, przybył jakiś kilkanaście lat liczący chłopiec, który wywołał syna na dwór i zakomunikował mu coś, wskutek czego Ickowicz opuścił niebawem mieszkanie, zabierając ze sobą około 300 zł. gotówką i więcej nie powrócił.

W dalszym ciągu st. post. Wywił ustalił, że owym chłopcem, który wywołał Aronowicza, jest 14-letni Szeląg z Boru Zajacińskiego. Chłopak oświadczył, iż uczynił to z polecenia swego wujka, Adama Radlaka, który oczekiwał na handlarza w domu kowala Wręczyckiego Według zeznań Szeląga — Radlak miał do wymiany marki niemieckie i w tym celu wezwał Ickowicza, który załatwiał z przemytnikami podobne transakcje. Szeląg dodał jeszcze, że w mieszkaniu Wręczyckiego w chwili przybycia tam Radlaka znajdowało się kilku przemytników.

Zbadany przez policję kowal Wręczycki zeznał, iż po przybyciu Ickowicza do jego mieszkania Radlak posłał po t. zw. „brendkę”, asygnując na ten cel 75 gr., pożyczoną od Ickowicza, poczem wszyscy napili się po kieliszku. Po chwili Radlak opuścił wraz z handlarzem mieszkanie, oświadczając, że obaj udają się do Wilczej Góry, gdzie oczekuje ich niejaki Szeląg, który ma do wymiany 75 marek niemieckich.

Zeznania te pozwalały przypuszczać, że Radlak, jeśli nie jest sprawcą morderstwa, to w każdym bądź razie zamieszany jest w tę sprawę. Oczywiście w tym kierunku prowadzone było dochodzenie.

Nóż — narzędzie morderstwa.

Na skutek powyższego policja udała się do mieszkania Radlaka, którego jednak w domu nie zastano. Ojciec Radlaka oświadczył, iż syn udał się na jarmark do Krzepic. Przeprowadzono więc narazie rewizję, która dała sensacyjną wiadomość, że w mieszkaniu

na którym widoczne były świeże ślady krwi. Nóżem tym, jak się później okazało, zabił Radlak Ickowicza.

Zasadzka na mordercę.

W międzyczasie przybyli z Częstochowy funkcjonariusze wydziału śledczego, którzy zajęli się dalszym dochodzeniem. Przedewszystkiem wysłano w pościg za Radlakiem kilku policjantów. Mieli oni ująć zbrodniarza w Krzepicach, gdyby zaś powracał do domu, natknęliby się na niego. Niezależnie od tego urządzono na Radlaka zasadzkę w domu, który otoczony został wsząd policją. Gdy Radlak, który rozminął się w drodze z policjantami (pojechał inną drogą), przybył do domu, przytrzymali go wywiadowcy i skuli w kajdany.

Mimo okazanych mu dowodów jego zbrodni, bandyta nie przyznał się do winy, twierdząc, że niema z morderstwem nic wspólnego. Ślady krwi miały pochodzić, według jego zeznań — od zabicia świni.

Prowadzone jednak w dalszym ciągu dochodzenie dostarczyło dalszych, niezbitych już dowodów winy, wobec których zbrodniarz nie mógł już zapierać się.

Ustalono, że Radlak za zrabowane handlarzowi pieniądze kupił sobie w Krzepicach kożuch, buty i bieliznę i rzeczy te, w obawie zdemaskowania, ukrył u kuzyna swego, w pobliskiej wsi, skąd też odebrano je i okazano sprawcy morderstwa, który wobec tak oczywistego dowodu przyznał się do zabójstwa. Oświadczył on, że gdyby policja nie była go aresztowała po powrocie z Krzepic, byłby tegoż dnia wyjechał do swej żony do Włocławka i tam policja z pewnością nie byłaby go znalazła.

Przebieg zbrodni.

W czasie badania zabójca handlarza podał przebieg morderstwa: Po opuszczeniu z Ickowiczem mieszkania kowala udali się obaj do domu ojca Radlaka, gdzie rzekomo miał oczekiwać na nich niejaki Szeląg z Wilczej Góry, który miał do wymiany marki niemieckie. Ickowicz pozostał przed domem, Radlak zaś udał się do wnętrza, zabrał nóż rzeźniczy i kij, poczem opuścił mieszkanie i oczekującemu nań handlarzowi oświadczył, że Szeląg nie przyszedł, wobec czego muszą się udać do niego do Wilczej Góry.

Nieprzeczuwając nic złego Ickowicz poszedł z Radlakiem, który kroczył na przód, wskazując drogę, za nim postępował handlarz. Gdy znaleźli się we wsi Wrzosa udali się naprzelaj przez pola, by szybciej dotrzeć do Wilczej Góry. W pewnej chwili Radlak odwrócił się błyskawicznie i uderzył swą ofiarę kijem w głowę, a gdy Ickowicz, straciwszy przytomność, padł na ziemię, ugodził go 3-krotnie nożem w prawy bok. Rany te okazały się śmiertelne. Po dokonaniu zbrodni morderca zrewidował kieszenie swej ofiary, zabrał stamtąd około 200 zł., poczem zwłoki ukrył pod śniegiem.

Po tej czynności zbrodniarz udał się do szkoły gdzie odbywały się wykłady, tam zabawił kilkanaście minut, by zapewnić sobie alibi, poczem zamierzał udać się do domu.

Chciał urządzić zabawę.

Po drodze spotkał jednak kilku przemytników, którym dłużny był około 100 zł. za sprzedane na terenie niemieckim żyto, wypłacił im należność, oczywiście ze zrabowanych pieniędzy i w towarzystwie jednego z kolegów udał się do mieszkających w pobliżu grajków wiejskich, proponując im urządzenie zabawy, poczem wręczył jednemu z nich 5 zł., by pośpieszył się z przygotowaniem. Humor zepsuł mu się jednak wkrótce, zaniechał urządzenia zabawy i udał się do domu. Rano zaś

pojechał do Krzepic, gdzie załatwił sprawy.

Z myślą zamordowania Ickowicza Radlak nosił się już od dwóch dni, wiedząc, że handlarz posiadał zawsze większą sumę pieniędzy przy sobie. Pieniądze były Radlakowi potrzebne dla zaspokojenia żądań 9 przemytników, których pieniądze, otrzymane ze sprzedaży żyta w Niemczech — przełuła.

Kryminalna przeszłość Radlaka.

Warto zaznaczyć, że Radlak opuściwszy przed kilku laty rodzinny wieś, osiedlił się we Włocławku, gdzie ożenił się i obecnie jest ojcem dwojga dzieci. Tam miał dość często zatargi z policją za kradzieże. Skazany przez sąd we Włocławku na kilka miesięcy więzienia, Radlak ukrywał się pewien czas, dokonując w dalszym ciągu kradzieży, gdy jednak policja poczęła mu zbytnio następować na piętę, zbiegł z Włocławka i przyjechał do swego ojca. Działo się to przed rokiem. Od tego czasu Radlak zajmował się przemytnictwem. Cały zysk, osiągany z tego procederu, obracał na libacje, nie troszcząc się wcale o żonę i dzieci, pozostawione na pastwę losu.

Dziś morderca stanął przed sądem doraźnym, by ponieść karę za swą ohydłą zbrodnię. Rozprawa ta wzbudziła wielkie zainteresowanie, gdyż sąd doraźny w Częstochowie to niezwykle wydarzenie.

Komplet sędziowski stanowią: przewodniczący prezes S. O. Keller, wotanci s. s. Herasimowicz i Chrapowicki, oskarża prokurator Hausbrandt, obronę z urzędu wnosi mec. J. Paciorkowski.

Na wstępie rozprawy przed odebraniem personalistów od oskarżonego mec. Paciorkowski wystąpił z wnioskiem o skierowanie sprawy na drogę postępowania zwykłego, uzasadniając swój wniosek tem, że prokurator w toku dochodzenia doraźnego powziął pewne wątpliwości co do poczytalności oskarżonego i poddał go badaniu psychiatrów, co jest niedopuszczalne w dochodzeniu prowadzonym w trybie doraźnym.

Przeciwko wnioskowi temu oponował oskarżyciel publiczny. Wobec tego sąd udał się na naradę, by powziąć decyzję, czy sprawę skierować na drogę postępowania zwykłego, czy też prowadzić ją w trybie doraźnym.

W chwili oddawania numeru na maszynę narada nad wnioskiem obrońcy trwa.

Stan bezrobocia. Podług danych oficjalnych tygodniowe sprawozdanie z rynku pracy wykazało w całym kraju na 20 b.m. 386,825 bezrobotnych.

W stosunku do poprzedniego tygodnia liczba bezrobotnych zwiększyła się o 18,189 osób.

Pierwsze ogłoszenie.

Zarząd Zjednoczonych Fabryk Wyrobów Metalowych M. Posenstein i L. Bromberg, Spółka Akcyjna w Częstochowie,

w myśl art. 54 Prawa o Spółkach Akcyjnych, podaje do wiadomości P. P. Akcjonariuszów, że w środę, dnia 28 lutego 1934 roku o godzinie 5 po południu w lokalu siedziby Zarządu, przy ulicy Berka Joselewicza 3 w Częstochowie odbędzie się

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego, 2) Wniosek o zmianę § 9 Statutu Spółki, przewidującego, że „Władzami Spółki są: Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów, Rada Nadzorcza, Zarząd i Komisja Rewizyjna, 3) Wniosek o dokonanie wyboru Rady Nadzorczej w składzie pięciu członków, 4) Wniosek o dokonanie wyboru członków Rady Nadzorczej grupami, 5) Wniosek o dokonanie za pośrednictwem biegłych rewidentów kontroli i szczegółowego badania ksiąg, dowodów kasowych, sprawozdań oraz korespondencji Spółki pod względem zgodności tychże z dokumentami, jako też faktycznym stanem interesów i majątku Spółki za cały czas jej trwania, 6) wolne wnioski.

Celem korzystania z prawa głosu należy złożyć akcje w biurze Zarządu, w Częstochowie, przy ul. Berka Joselewicza 3, przynajmniej na 7 dni przed rozpoczęciem Zgromadzenia.

Wnioski Akcjonariuszów mogą być złożone najpóźniej na 14 dni przed Walnym Zgromadzeniem.

W kinie „EDEN”

I Aleja 12

dziś wielka premiera

Oryginalna,
pełna wdzięku
słodka,
powabna

Elżbieta
Bergner

w roli głównej.

pełnego emocji filmu
„ARJANA”
Dzieje miłości rosyjskiej
studentki.

Przedstawienie i zabawa uczniów Szkoły Rzem. Przem. Koło Szkolne Ligi Morskiej i Kolonijanej przy Szkole Rzemieślniczo-Przemysłowej Okr. Tow. Rzemieślniczej w Częstochowie urządza w dniu 27 b. m. przedstawienie p. t. „Noc w Belwederze” i „Dziesiąty Pawilon” w sali Katedralnej przy ulicy Narutowicza. Po przedstawieniu odbędzie się zabawa taneczna w salach Szkoły Rzemieślniczo-Przemysłowej przy ulicy Aleja Wolności 17.

Echa zajęć wiecu w Panoramie.

W dniu dzisiejszym odbyła się sprawa karna przeciwko „młodemu narodowcowi” Janowi Rutkowskiemu oskarżonemu o to że w dniu 15 czerwca po wiecu w „Panoramie”, kiedy „narodowcy” sprowokowali zajścia i wywołali awantury, pchnął nożem w bok p. Tomasz Gładysza.

Dochodzenie stwierdziło ponad wszelką wątpliwość, że Rutkowski krytyczniego dnia podbiegł z tyłu do idącego w III Alei p. Gładysza i zadał mu cios nożem. Za nożowy „popis” „wydawca” odpowiada dziś przed sądem.

Do chwili oddania numeru na maszynę wyrok jeszcze nie zapadł.

Posiedzi półtora roku na Zawodzie. Za kradzież 420 zł. z mieszkania p. Sabiny Lewandowskiej odpowiadał wczoraj przed sądem 35-letni Jan Kubiak specjalista od kradzieży mieszkaniowych.

Kubiak dostał się do mieszkania za pomocą dobranego klucza, korzystając z nieobecności domowników i zagospodarował się tam dobrze. Przedewszystkiem zaspokoilił głód żołądka, później dopiero...kleszenie w których umieścił zabrane z szuflady komody oszczędności p. L., nieopatrznie przechowywane w domu zamiast w komunalnej Kasie Oszczędności, zapewniającej całkowite bezpieczeństwo powierzonych jej wkładów. Po dokonaniu kradzieży Kubiak zniknął z Częstochowy, lecz wkrótce wpadł w ręce policji. Sąd skazał go wczoraj na 1 pół roku więzienia.

WIELKANOC W DANJI

od 31 marca do 4 kwietnia b. r.

Wycieczka Linji Gdynia — Ameryka okrętem „PUŁASKI”
CENY OD 100 ZŁOTYCH.
 Sprzedaż biletów w Linji Gdynia—Ameryka w Warszawie, ulica
 Marszałkowska 116.
 Bez paszportów zagranicznych i wiz.

Zagadnienie obrony koniecznej.
 Sąd Najwyższy wydał znamienne orzeczenie, dotyczące zagadnienia obrony koniecznej. Orzekł mianowicie, że w stanie obrony koniecznej może znaleźć się nawet osoba, biorąca udział w bóje, którą sama wywołała.

Sprawa o zniewolenie. W sądzie okręgowym odbyła się sprawa maszynisty dyspozytora PKP., Wincentego Puszczynskiego oskarżonego o czyny lubieżne i zniewolenie nieletniej.

Jak wynika z aktu oskarżenia Puszczynski oskarżony był o to, że pod jakimś pretekstem, w czasie nieobecności żony, zaprosił do swego mieszkania 12-letnią Marię Ch. zamieszkałą w tymże domu i wręczyszy jej 1 zł. dopuszczał się na niej początkowo czynów lubieżnych, a następnie zniewolił ją.

W toku przewodu sądowego okazało się, że zarzuty te pozbawione są jakichkolwiek podstaw i sąd oskarżonego Puszczynskiego uniewinnił.

Wyrok w procesie bandy przemytników. Wczoraj Sąd Okręgowy pod przewodnictwem sędziego Terpilowskiego ogłosił wyrok w sprawie szajki przemytników z Wawrzyńcem Łubkiem na czele.

Wszyscy oskarżeni, skazani zostali za przemycenie 54 kg wanilii na łączną grzywnę złotych 644.940 czyli po 69.660 każdy, z zamianą po 174 dni każdy, a za ukrycie przemyconego towaru, sąd zamiast konfiskaty skazał jeszcze na grzywny 2000 zł. każdego z zamianą na 20 dni aresztu.

Oprócz tego Wawrzyńiec Łebek skazany został na 6 miesięcy bezwzględniego aresztu, Józef Łebek, Wł. Kucharski i Antoni Wilk—po 4 miesiące aresztu, Kazimierz Grajcar na 2 miesiące aresztu, Stefan Szklarczyk, Roman Olszewski, Józef Wilk i Czesław Palok po 1 miesiącu aresztu.

Wszystkich oskarżonych sąd uniewinnił od zarzutu przemycania w tym samym czasie paczki medykamentów i 12 tuzinów brzytw.

Podania o zmianę nazwiska. — W ogólnej masie zgłoszeń do władz w sprawie zmiany nazwiska uwzględniające są podania osób, noszących nazwiska ośmieszające lub nieprzyzwoite. Takie podania załatwiane są pozytywnie. Natomiast odrzucane są podania osób, noszących nazwiska o brzmieniu niemieckim, gdyż brzmienie niemieckie nie stanowi pod stawy przewidzianej w ustawie do zmiany nazwiska. Trzecią kategorię podań stanowią podania osób, noszących podobne nazwisko jak znani kryminaliści, głośni oszuści albo inne męty społeczne.

Samochód ciężarowy zabił człowieka. Wczoraj nad ranem na szosie, wiodącej z Częstochowy do Sosnowca na idącej drogą Józefa Kisielea najechał, jadący szybko samochód ciężarowy, naładowany cukrem. Kisiel uderzony całą siłą rozpędzonego samochodem w głowę padł trupem na miejscu, a szofer widząc zbrodnicze skutki swojej jazdy uciekł.

Wszczęte natychmiast śledztwo doprowadziło już na trop przestępcy i niebawem zostanie on ujęty

**ZĘBY, korony, „ostki — wprawia
 LEKARZ-DENTYSTA**
 Unikajcie partaczy dentystycznych gdyż im nie wolno dotykać się pacjentów.
 (Dz. Ust. Nr. 54, poz. 474).
 Broszurę wyjaśn. — otrzymać można w księgarniach, w Administr. pisma „Czystość” lub od autora Lekarza-Dentysty MICHAŁA GREJNIECA w Częstochowie, Aleja N. M. Panny (I Aleja) nr. 10.

Sklepy tytoniowe
 polecają
gilzy do papierosów
 „Kryzysowe — Paschalskiego”
 po 5 i 10 gr. padełko.

Ogłoszenie.

Ubezpieczalnia Społeczna w Częstochowie podaje do wiadomości publicznej, że na mocy § 52 Rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 28. XII. 1933 r. o sposobie dokonywania zgłoszeń w zakresie ubezpieczeń społecznych, uiszczania składek i kontroli czynności pracodawców (Dz. U. Rz. P. Nr. 103 poz. 818) wszyscy pracodawcy zatrudniający pracowników w dniu 1 stycznia 1934 r., byli obowiązani dokonać do dnia 15 stycznia 1934 r. zgłoszeń swoich pracowników do Ubezpieczalni w taki sposób, jak gdyby pracownicy zatrudnieni w dniu 1 stycznia 1934 r. z dniem tym rozpoczęli pracę, względnie zakład pracy z dniem tym przyjął pracowników poraz pierwszy.

Obowiązek zgłoszenia ciąży również na pracodawcach, zatrudniających służbę domową.

Pracodawcy, którzy w powyższym terminie tego obowiązku zgłoszenia nie dopełnili i którzy tego obowiązku nie dopełnią do dnia 31 stycznia 1934 roku będą podlegali karze grzywny do 500 złotych na mocy postanowień art. 269 Ustawy o ubezpieczeniu społecznym z dnia 28 marca 1933 roku (Dz. U. Rz. P. Nr. 51, poz. 396).—

Ubezpieczalnia Społeczna w Częstochowie.

Z R A D O M S K A.

— **Zabawa uczniowska w Gimn. im. F. Fabianiego.** W dniu 1 b. m. staraniem samorządu uczniowskiego gimn. im. F. Fabianiego odbędzie się doroczny bal dla młodzieży szkolnej i zaproszonych gości, w gmachu własnym przy ul. Bugaj № 1.

Początek o godz. 18 Bufet tani i smaczny. Orkiestra doborowa. Wstęp dla młodzieży szkolnej 70 gr. dla starszych 1 zł. Całkowity dochód jest przeznaczony na wpisy dla niezamożnej młodzieży.

— **Z sali sądowej.** Sąd Grodzki w osobie sędziego Michałka, skazał Stefana Cicheckiego (Stodolna 17) i Rafała Ickowicza (Przedborska 5) za kradzież 20 zł. na szkodę Stanisława Kweca, po roku więzienia.

— Tomasz Łukasinski i Władysław Kowalczyk, mieszkańcy wsi Huta Przerąbska gminy Przerąb, zostali skazani przez sąd grodzki, za kradzież 3 sosen z lasu, maj. Przerąb, po 2 tygodnie aresztu, po 20 zł. grzywny i na ponoszenie kosztów sądowych.

— Wawrzyńiec Koper, że wsi Wiewiórów, gm. Dobryszycy; Stanisława Kaczmarek, że wsi Strzałków, gm. Gidle i Franciszka Kańska, z Woli Malowanej, gm. Dmenin, zostali zasądzeni przez sąd grodzki w Radomsku, za fałszowanie masła, na karę po 20 złotych grzywny i ponoszenie kosztów sądowych.

Bal reprezentacyjny Zw. Strzeleckiego i Ligi Morskiej i Kolonjalnej. Zarządy Powiatowe Związku Strzeleckiego oraz Ligi Morskiej i Kolonjalnej urządzają w sobotę, dnia 27 stycznia 1934 r. w połączonych salach Ratusza m. Radomska, bal reprezentacyjny p. n. „Łąd i Morze”.

Dochód z balu przeznaczony jest na cele rozwoju tych organizacji. Początek o godz. 10-ej wiecz. Strój wieczorowy. Wejście za zaproszeniami w cenie złotych 2.50.

— **Przeniesienie biur oddziału Ubezpieczalni do Piotrkowa.** Urządzenie biura oddziału administracyjnego w Radomsku Ubezpieczalni Społecznej w Piotrkowie, oraz księgi i rejestry zos-

tały przeniesione w ubiegłym tygodniu do Piotrkowa.

W związku z tem większość personelu również przeniesiono do centrali. W Radomsku pozostaje jedynie dział zgłoszeń świadczeń, ambulatorjum i apteka.

— **Wystąpienie komunistów.** W ubiegłą niedzielę, miejscowi komuniści, w godzinach porannych usiłowali urządzić masówkę. W tym celu poczęli się zbierać obok restauracji p. Wolniaka i na placu 3-go Maja, lecz zostali spłoszeni przez przechodzącą policję.

O godz. 13, gdy ludność wychodziła z kościoła, zebrani w większej grupie, poczęli wznosić okrzyki antypaństwowe. Przybyła natychmiast policja, zaarrestowała 19 osób, w tem żydówkę Gosławską. Dwóch z pośród nich, t. j. Fajwel Chaze, lat 27 i Mojżesz Kon, lat 25, zam. w Radomsku, zostali osadzeni w areszcie do dyspozycji sędziego śledczego. Pozostali 17 pozostają pod dozorem policji.

M I L J O N

porad ze wszystkich dziedzin życia codziennego. Proponujemy załatwienie spraw sądowych, podatkowych, bankowych, urzędowych-lekarskich dla ludzi, zwierząt, kwiatów i roślin. Przy skromnych środkach stwarzamy dobre egzystencje. Powiększamy pieniądze. Zakupujemy—sprzedajemy wynalazki, pomysły, nieruchomości itp. Informujemy o dobrym kupnie i sprzedaży, a również o wszystkim, co człowiek żyje i potrzebuje. Organizujemy systemem amerykańskim nowopowstałe placówki, przemysłowe, handlowe w kraju i zagranicą. Sprawy intymne dla obojga płci oraz rozwodowe. Odbycie podróży naokoło świata z pozostaniem w domu. Wydajemy prace literackie i inne.

Uniwersalne „Wszystko dla Wszystkich” (WudeWu) odpowiada na wszystko. To nrawdziwie oko świata. Wszystko widzi — wszystko zna—wszystko zatawia. Obsługuje interesanta rzeczowo — szybko — dyskretnie. Tajemnica klienta,—to honor firmy.

Nie zwlekaj, gdy chcesz pozbyć się kłopotów i trosk. Pisz o poradę, a będziesz zadowolony. Na koszt manipulacyjne dołącz zł. 1.50 w znaczkach pocztowych. **ADRESUJĄC:** Wydawnictwo „PEGAZ” Poznań, 27 Grudnia 20. ADRES telegr. „Pegażpoznań”. Otrzymasz poradę bezpłatnie.

Wszędzie poszukujemy przedstawicieli.

Orkiestra przyjmuje zamówienia na wszelkie bale i t.p. w różnyh kompletach z najnowszym repertuarem. Ceny przystępne. Bliższego adresu udzieli redakcja.

OBWIESZCZENIE.

Wydział Hipoteczny przy Sądzie Grodzkim w Radomsku obwieszcza, że toczą się postępowania spadkowe po zmarłych:

1) JÓZEBIE CICHEJ, zmarłej w Pajęcznie dnia 23 sierpnia 1921 r., jako po wspólnym właścicielu nieruchomości w Pajęcznie N. N. polic 98-151, a hip. 7.

2) JAKÓBIA ARONIE LACHMANIE, używającym zwykle jednego imienia Jakób, zmarłym w Radomsku dnia 8 listopada 1932 roku, jako po wierzycielu niżej wymienionym z procentami i kosztami zabezpieczonych na nieruchomościach.

W Radomsku N. 325 — w dziale IV pod N. 1 zł. 1770, pod N. 1100 i pod N. 4 złotych 500.

W Pajęcznie N. 13 — w dziale IV pod N. 10 zł. 962 gr. 89 i pod N. 11 zł. 200.

W Brzeźnicy N. 17 — w dziale IV pod N. 1 zł. 1000, pod N. 2 zł. 1000 i pod N. 3 zł. 931 gr. 80 i pod N. 4 zł. 719 gr. 50.

W Brzeźnicy N. 1073 — w dziale IV pod N. 1 zł. 900, pod N. 2 zł. 900, pod N. 3 złotych 964 i pod N. 4 zł. 1000.

Termin zamknięcia tych postępowań spadkowych wyznaczony został na dzień 20 marca 1934 r., w którym to dniu wszyscy zainteresowani pod skutkami prekluzji winni się stawić osobiście lub przez pełnomocników do tego urzędownie i szczególnie upoważnionych w kancelarii hipotecznej w Radomsku i zgłosić swe prawa do powyższych spadków.

Radomsko, dn. 6 września 1933 r.

Pisarz Hipoteczny.

Rozmaitości.

Nie wolno pisać listów miłosnych.

Ciekawy wyrok sądu niemieckiego

Przed sądem w Dreźnie toczyła się przed kilku dniami niezwykle ciekawa sprawa, której szczegóły przedstawiają się następująco:

Do 19 letniej córki pewnego obywatela niemieckiego zalecał się przystojny młodzieniec. Był on urodziwym mężczyzną, to też zdołał sobie pozyskać względy młodej panny.

Ojciec jej jednak nie był zadowolony z tego towarzystwa, albowiem młodzieniec był bez pracy. Gdy wreszcie pewnego razu znów zastał córkę w towarzystwie jej zasajomego, zakazał młodzieńcowi odwiedzać swe mieszkanie.

Potem zabronił mu spotykać się z córką na ulicy. Niezrażony tem młodzieniec zadawał sobie pisaniem listów miłosnych do swej ukochanej.

Gdy ojciec panny znalazł pewnego dnia czuły listek pisany do jego córki, oburzony wniósł skargę do sądu, domagając się zabronienia młodemu człowiekowi pisania do córki czułych listów miłosnych.

W rezultacie sąd wydał wyrok zatwierdzający żądanie oburzonego ojca. W uzasadnieniu wyroku sąd zaznaczył, że póki córka jego nie jest pełnoletnia ojciec ma prawo kierować nią i pod groźbą surowej odpowiedzialności zabronił młodzieńcowi pisania do niej miłosnych listów.

Student politechniki udziela lekcji w zakresie 8 klas tanio Wiadomość w administracji.

Do wynajęcia jeden lub 2 pokoje i piętro front z wszelkimi wygodami (na biuro dla lekarza, adwokata, kosmetyczki lub prywatnie z utrzymaniem lub bez). Wiadomość: I Aleja Nr. 10, m. 5, I piętro.

Dr. A. WOLBERG

Choroby skórno-weneryczne

ordynuje od 4 — 7.

Częstochowa, Al. Kościuszki 28,
 tel. 13-67.

Kino - Teatr „Atlantic”

Wspaniały podwójny program
 Najnowszy film sensacyjny p. t.

Biały Mustang

w rolach głównych: Randolph Scott,
 S. Blanc, Charles Grapewin i inni.
 Romans z życia ubożego młodzieńca i
 pięknej miljonowej panny

Jeśli paczki —
 to tylko i zawsze

z Café „ROMA”

Przyjaciółka Rasputina zmarła w nędzy i zapomnieniu.

Zmarła obecnie w Londynie ostatnia dama dworu carskiego, Anna Wyrubowa, dokonując żywota w nędznej izdebce na przedmieściu, opuszczona i zapomniana, ścigana nienawiścią tych wszystkich, którzy upadek dawnej Rosji w znacznym stopniu wiązali z jej imieniem.

A jednak był w jej życiu czas, kiedy wpływy jej na dworze carskim uważano poprostu za bezgraniczne, cieszyła się bowiem bezwzględnie zaufaniem rodziny carskiej, zwłaszcza zaś carowej, do której orszaku należała.

Czy była przyjaciółką ordynarnego mnicha?

Piękna Anna pochodziła ze sfer wyższej biurokracji rosyjskiej, jako córka rzeczywistego tajnego radcy, a już jako młoda dziewczyna wcześniej wyszła zamąż za wyższego oficera marynarki wojennej, uzyskując w krótkim czasie wstęp na pokoje carskie. Jak to się stało, że niebawem carowa powzięła ku niej jakąś dziwną słabość i uczucie przyjaźni, tego nikt na dworze wyjaśnić nie umiał... Wszyscy zwolna przyzwyczaili się jednak do tego, że na dworze Mikołaja II, nie się nie dzieje wbrew woli Anny Wyrubowej, a z pewną przesadą mówiono, właściwie jednak zupełnie słusznie, iż pani Anna rządzi Rosją. — Wpływowi jej ulegała bowiem nie tylko carowa, czująca się w Rosji dosyć osamotniona, ale inspiracjom jej poddawał się także sam cesarz, przyjmując od niej wnioski co do obsady ministerstw i innych wyższych stanowisk. Gdy przeto w pewnym okresie czasu pojawił się w Carskim Siole tajemniczy mnich-oudotwórca, Rasputin i zwolna opanował tam wszystkie umysły, powszechnie przekonanie ludzi dworu było tego rodzaju, że jego sprowadzenie jest równie dziełem Wyrubowej, gdyż nie wiadomo, aby się to mogło stać wbrew jej woli. — Niemniej intrzygowało jednak wszystkich to zjawisko, iż apodyktyczna ta kobieta godzi się na istnienie

obok niej równie zachłannego na wpływy Rasputina, co zwolna starano się wyjaśnić w ten sposób, iż rządząc innymi,

Wyrubowa była niewolnicą tego chama,

któremu we wszystkim musiała ulegać, wobec czego na jego żądanie wyrobiła mu też dostęp do dworu.

W pamiętnikach, pozostawionych obecnie, broni się ona jednak przed tym zarzutem, jakkolwiek nie przeczy, iż znała Rasputina już dawniej i wierzyła w jego nadprzyrodzoną siłę. Jego zjawienie się na dworze i wpływy, które tam później uzyskał, przypisuje natomiast nie sobie, lecz faktowi, iż Rasputin przepowiedział odzyskanie zdrowia przez małego carewicza, o którego tak bardzo zatroskani byli oboje rodzice. Zapowiedź tę przysłał zaś Rasputin z zewnątrz, to znaczy, nie zetknąwszy się wogóle z tem chorowitem dzieckiem, polecając pewnego dnia doręczenie w Carskim Siole lakonicznego telegramu: „Stan zdrowia carewicza poprawi się. Niechaj lekarze pozostawią go w spokoju“. Ponieważ zaś przepowiednia ta się istotnie spełniła, przeto zwłaszcza oddawna skłonna do mistyki carowa uwierzyła w nadprzyrodzoną siłę mnicha, przypisując mu uzdrowienie dziecka.

Wyrubowa nie może jednak zaprzeczyć, iż powołanie tego prostaka na dwór nastąpiło z jej przyczyny. Albowiem dowody bezwzględnie pewne i tak wymowne, jak autentyczne listy cara Mikołaja do żony, stwierdzają jej przemożny wpływ w sprawach nawet najdrobniejszych. Niemal w każdym z tych listów, w takim, lub innym związku Mikołaja II poleca żonie: „Zapytaj w tej sprawie, co myśli Wyrubowa...“ albo „Jeżeli Wyrubowa jest także tego zdania...“ lub „W każdym razie nie chciałbym, aby się Wyrubowa gniewała...“ itd.

W jednym z listów carowej czytamy też taki ustęp: „Proszę cię o wstrzymanie nominacji wiadomego ci ministra,

WĘGIEL

Najlepszych kopalń zagłębia Dąbrowskiego i Górnego Śląska.
Koks najlepszej marki, węgiel drzewny, drzewo opalowe.

Sprzedaż hurtowa i detaliczna, ceny jaknajniższe:

poleca firma **SPOŁEM** sp. z ogr. odp.

w Częstochowie, Aleja Wolności 41, tel. 2230.

bo jeszcze nie miałam sposobności mówić o tem z Wyrubową“.

W oczach bolszewików znalazła łaskę.

W charakterystyczny sposób potoczyły się koleje życia Wyrubowej po wybuchu i zwycięstwie rewolucji bolszewickiej. Jak wiadomo, bolszewicy w sposób jak najbardziej barbarzyński wyteplili niemal całą wyższą biurokrację carską i dygnitarzy dworskich. Pozornie nie oszczędzili także Wyrubowej. Została ona mianowicie aresztowana i osadzona w twierdzy piotropawłowskiej, poczem postawiono ją przed trybunałem rewolucyjnym. Ale, o dziwo, sprawa jej zaczęła się przeciągać, zbierano rzekome dowody winy, gdyż takich jakoby brakowało, a w końcu po uwolnieniu

pozwolono jej na wyjazd zagranicę.

Ten nowy okres jej życia był jednak dziwnie niespokojny. Ciągłe przenosiła się bowiem z miejsca na miejsce, prowadząc życie tułaczkie, żyjąc głównie z oszczędności, które czy to miała już poprzednio zagraficą, czy też zdobyła oczywiście za zezwoleniem bolszewików z kraju wywieźć. W posiadaniu jej było też wiele kosztowności, które czasem poczęła wysprzedawać, liczyła też na dochód z książki o charakterze pamiętnika na temat upadku domu Romanowych, co się atoli nie ziściło.

Z czasem środki te poczęły się jednak coraz bardziej wyczerpywać, tak wpływową ongiś ostatnią damą carskiego dworu popadła w nędzę, a przeniosła się w końcu do Londynu, na odległym przedmieściu w trosce i zapomnieniu dokonała swego żywota, nie przestając być nadal mocno zagadkową postacią. Być może, iż zwolna czas te sprawy wyjaśni.

Podzwrotnikowy boa-dusiciel w tajdze syberyjskiej.

W okolicach Chararowska na Dalekim Wschodzie znaleziono w tajdze śpiącego boa-dusiciela długości 13 m. i grubości 32 cm.

Jest to pierwszy wypadek znalezienia podzwrotnikowego gada na tak dalekiej północy.

RADJO.

WARSZAWA 27 stycznia

7.00 Sygnał czasu. 7.05 Gimnastyka. 7.20 Płyty gramofon. 7.35 Dzien. poranny. 7.40 Płyty gramofon. 7.55 Chwilka gospod. domowego. 8.00 Program na dz. bież. 11.40 Codz. przegl. prasy polskiej 11.50 Repertuar teatrów warsz. 11.57 Sygnał czasu. 12.05 Koncert ze Lwowa 12.30 Wiadomości meteorol. 12.36 D. c. muz. ze Lwowa 14.00 Dz. połudn. 15.25 Wiad. o eksporcie polskim. 15.30 Wiadomości gospod. 15.40 Płyty gramofonowe. 16.00 Transmisja ze Lwowa 16.40 Francuski 16.55 Płyty gramofon. 17.25 Recital organowy z Wilna 17.50 Pogadanka rolnicza 18.00 Reportaż. 18.20 Koncert popularny w wyk. ork. symf. P. R. pod dyr. J. Ozimińskiego. 19.00 Program na dzień następn. 19.05 Rozmaitości 19.25 Recytacje poezji 19.40 Wiadomości sportowe 19.47 Dziennik wieczorny 20.00 Myśli wybrane. 20.02 Koncert muzyki lekkiej w wyk. ork. pod dyr. St. Nawrota 21.00 Skrzynka poczt. techn. 21.20 Koncert muzyki polskiej 22.05 Muzyka taneczna 23.00 Wiadom. meteor. dla kom. lotn. i kom. i kom. polic. 23.05 Kukułka wileńska.

KATOWICE 27 stycznia
7.00 Aud. poran. z Warsz. 11.35 Program na dz. bieżący. 11.40 Codzienny przegląd prasy polskiej z Warsz. 11.50 Wiadomości bieżące. 11.57 Sygnał czasu. 12.05 Koncert. 12.30 Wiadomości meteorol. z Warszawy. 12.36 D. c. konc. ze Lwowa 12.55 Dz. południowy. 15.20 Wiadom. gospod. 15.25 Wiadomości o eksporcie polskim i wiadom. gosp. z Warsz. 15.40 Płyty gramof. 15.55 Chwilka lotnicza i przeciwgazowa z Warszawy 16.00 Tr. ze Lwowa 16.40 Francuski 17.50 Płyty gramofon. 18.00 Tran. z Warsz. 19.00 Program na dzień nast. 19.05 Rozmaitości. 19.25 Tran. z Warszawy. 19.43 Wiadom. sportowe. 19.47 Transm. z Warszawy 21.00 Płyty gramofonowe.

EUGENJUSZ SUE.

KSIAŻĘ PODZIEMI

198) POWIEŚĆ.

— Ojczel...
— Pozwól, niech wszystkie myśli moje wynurzę przed tobą, skoro traf naprowadził mnie na tę rozmowę... Powiedziałbym dla twojej spokojności miłość ku Klemencji, przyjaźń Murfa, gdy bym mógł przypuszczać, że ich obecność tutaj w smutny sposób przypomina ci o przeszłości.

— Czyliż możesz tak myśleć, ojczel? Owszem, oni wiedzą ozem ja byłam, a przecież kochają mnie; czyliż oni nie są jawnymi dla mnie świadkami zapomnienia i przebaczenia. Chciałbym cię dla mnie markizę i Murfa? I czemuże zasłużyłam sobie na takie wielkie ofiary?...

— Czemu? biedne dziecię moje?... Do tej chwili, w której mi powróconą zostałaś, nie znałaś nic innego, prócz nędzy, goryczy, ponizienia... ja sobie wyrzucam wszystkie twoje cierpienia, jakbym był ich przyczyną; zato, kiedy widzę, że jesteś wesoła, myślę, że już otrzymałem przebaczenie... Mój cel jedyne, moje jedyne życzenie — dostarczyć tobie tyle szczęścia, ile poniosłaś cierpienia, tyle cię wywyższyć, ile byłaś ponizona; zdaje mi się, że ostatnie ślady przeszłości znikają, kiedy ci okazują szacunek osoby najznakomitsze, najczelagodniejsze.

— Nie dla mnie okazują szacunek, ale dla stopnia, który ty mi dać raczyłeś.

— Nie dla stopnia, lecz ciebie kochają, ciebie tylko... Kochają cię za twoją skromność, twoje przymioty, dobroć twoją.

Wtem drzwi się otworzyły i weszła księżna Gerolsztein, trzymając list w ręku.

— List do ciebie z Francji, — rzekła mężowi. — Sama go przyniosłam, ażeby dać dobry dzień leniwej mojej córce, której dziś jeszcze nie widziałam, — dodała Klemencja, pocałowawszy z czułością Marję.

— List bardzo w porę, — rzekł wesoło Rudolf, przebiegłszy go oczyma, — rozmawialiśmy o przeszłości, o tym potworze, z którym bez ustanku walczyć musimy, bo ona zagraża szczęściu i spokojności naszej córki.

— Mój Boże! melancholja, którąś mi w niej spostrzegł... — Jest skutkiem nieszczęśliwych wspomnień; szczęściem poznaliśmy już teraz tego nieprzyjaciela i zwyciężymy go.

— Od kogo ten list, Rudolfie, — zapytała Klemencja.
— Od milej Rigoletty, żony Germaina.

— Od Rigoletty! — zawołała Marja, — jakie szczęście! Dowiemy się, co się z nią dzieje.

— Mój drogi, — szepnęła Klemencja Rudolfowi, — czy ten list przypadkiem nie obudzi w niej smutnych wspomnień.

— Właśnie te wspomnienia ja chcę zniszczyć... Pewny jestem, że w liście Rigoletty znaję przeciwko nim wyborną broń, ona kochała i umiała cenić naszą córkę.

Rudolf czytał list głośno:

Beuqueval, 15 sierpnia 1841.

„Jaśnie oświecony książę! — Osmielam się pisać do Was, książę, ażeby donieść o nowem szczęściu, jakie nas spotkało i prosie o nową łaskę, lubo wiem, że wszystko Tobie zawdzięczamy, a zwłaszcza błogi byt, jakiego kosztujemy, ja, mój Germain i dobra jego matka.

„Od dziesięciu dni jestem jak warjacja z radości, bo dziesięć dni temu narodziła mi się córka. Ja widzę w niej żywy portret Germaina, on zaś utrzymuje, że to druga ja, a mama twierdzi, że dziewczynka podobna do nas obojga. W rzeczy samej, ma śliczne błękitne oczy jak Germain i czarne, kędzierzawe włosy, jak ja. Mąż mój, przedziwnejmu zwyczajowi, bardzo jest niesprawiedliwy, ciągle chce ją trzymać na kolanach u siebie, a ja właśnie do tego też mam prawo. Czy nie prawdą, mości ci książę? — Poczciwi ludzie! jak oni muszą być szczęśliwi! — rzekł Rudolf. — Jaka dobrana para! — I jak Rigoletta godna jest swoje go szczęścia! — dodała Marja.

— Ja też błogosławiłem zawsze losowi, że mi nastroczył sposobność do zabrania z nią znajomości, — rzekł Rudolf i czytał dalej:

„Przepraszam, że zajmuję Was, książę, naszymi duchowymi sprzeczkami, które zwykle kończą się pocałunkiem, Zresztą, często Ci dzwonić musi w uchu, bo my codzień powtarzamy z Germainem: jakieś szczęśliwi! i zaraz po tych słowach następuje Wasze imię. — przepraszam za tę plamę... Napisałam Pan Rudolf, według dawnego zwyczaju, lecz przemazałam. Spodziewam się, że zwrócisz uwagę na mój znaczny postęp w pisaniu i ortografii; Germain mnie uczy, i teraz już piszę nie takimi dźwiękami, jak wtedy, kiedy temperowałeś mi pióra.

— Wyznać trzeba, — rzekł Rudolf z uśmiechem, — że moja Rigoletta trochę chwali się; zapewne Germain częściej całuje jej śliczną rączkę, aniżeli uczy... — Nie, niesprawiedliwy jesteś, — rzekła Klemencja, zajrzawszy w list, — litery trochę za wielkie, ale zato czyste.

— Doprawdy, postęp znaczny, dawniej nie zmieściłaby na ośmiu stronicach, co teraz napisała na dwóch, — rzekł Rudolf i czytał dalej:

„Tak, mości książę, temperowałeś dla mnie pióra; kiedy my, Germain i ja wspominamy o tem, aż wstydzimy się, że tak mało względem nas byłeś dumny. Ale ja znowu nie o tem mówię, o co prosić chciałam. Mąż mój także was prosi, rzecz bardzo ważna!

„Racz książę wybrać imię dla naszej córki; tak już ułożyliśmy z ojcem i matką chrzestnymi, a czy wiecie, kto oni są? Ludzie szczęśliwi, podobnie jak my i szczęście swoje winni Tobie i pani d'Harville... — Słowem, jest to Morel i Joanna Dupont, siostra biednego Pique-Vinaigra; spotkałam się z nią w więzieniu, odwiezając Germaina, a później margrabina wzięła ją ze szpitala.

„Muszę Wam powiedzieć, książę, dla czegośmy zaprosili w kumy Morela i Joannę Dupont; zaprosić w kumy ludzi poczciwych, którzy winni są szczęście swoje panu Rudolfowi i pani d'Harville, znaczy okazać wam raz jeszcze naszą wdzięczność... A przytem Morel i Anna, najpoczciwsi ludzie. Równeg z nami stanu, jak mawiamy z Germainem, „nasi krewni w szczęściu“, bo podobnie na leżą do fam'lii uszczęśliwionych przez Ciebie; książę.

— Jestem pewny, że w liście milej Rigoletty znaję broń przeciw naszemu nieprzyjacielowi — smutkowi, — rzekł Rudolf, zwracając się do córki. — Czy słyszysz, jak się wyraża zdrowy rozsądek tej poczciwej i prawej duszy. Mówi o Ludwice: „Była ona bardzo nieszczęśliwa, ale nie występna; a jej narzeczone o tyle jest szlachetny, że to pojmuje.

(C. d. n.)